

Stoppa hyreschocken – nej till marknadshyror

Risken är stor att marknadshyror snart kan bli verklighet i Sverige i och med den så kallade Januariöverenskommelsen. Det skulle innebära kraftigt höjda hyror.

Hotet mot 3 miljoner hyresgäster kommer närmre, fastighetsägarna organiserar sig och har stöd inom alla riksdagspartier utom Vänsterpartiet.

I maj 2021 kommer den av regeringen beställda utredningen om marknadshyror och i juni 2021 ett förslag om hur hyresrättens läge ska få större genomslag på våra hyror.

Först ut är de nyproducerade lägenheterna. Där ska fastighetsägaren få sätta ett marknadspris. I Stockholm kan det innebära upp till 50% mer mot vad vi betalar idag. Men det är bara början. Högre hyror i nyproduktion kommer att höja hyror även i det gamla beståndet på sikt. En sådan chockhöjning av hyrorna skulle innebära att många fler behöver förlita sig på bostadsbidrag för att alls ha råd att bo, och undersökningar visar också att antalet hushåll med behov av ekonomiskt bistånd skulle öka markant. Allt detta måste finansieras av skattepengar. Det betyder att flera miljarder kronor skulle tas ur fickan på skattebetalarna för att i stället bli till vinst för fastighetsägarna och riskkapitalister.

Marknadshyra innebär att gå från det system vi har idag, där Hyresgästföreningen och hyresvärden tillsammans förhandlar fram en rimlig hyra, till ett system där hyresvärden själv får bestämma vad din lägenhet ska kosta dig varje månad.

Vänsterpartiet kallar det demokrati när vi hyresgäster kan förhandla med vår motpart via hyresgästföreningen. Högern kallar det hyresreglering. Men inga forskare har kunnat styrka högerns påståenden att marknadshyra skulle skapa fler eller billigare bostäder. För det handlar inte om fler bostäder eller fler hem för dem. Det handlar om ideologi och profit.

Steg till en egen bostad skulle också bli betydligt längre för grupper som redan kan ha svårt att få en sådan; ungdomar, pensionärer, nyanlända, nyskilda och andra socialt utsatta grupper. Marknadshyror är även ett hot mot personer som tvingas fly våldsamma relationer. Är det en utveckling vi vill uppmuntra?

Renovräkningar pågår i stor skala i Sverige sedan 10 år tillbaka. Nästan en halv miljon lägenheter har renoverats med hyreshöjningar på 30–60 procent som följd. Bortträngningen av låginkomsttagare är massiv och i Stockholm bor ca 18 procent på korttidskontrakt.

Vi behöver en stark och bred folkrörelse som stärker kampen mot den förda politiken och fastighetsägarna. Vänsterpartiet är en del av den folkrörelsen och i riksdagen är Vänsterpartiet idag det enda parti som tar upp kampen mot marknadshyror.

En bostad är en rättighet och inte en vara på marknaden. Vänsterpartiet kräver att man följer den internationella överenskomna Agenda 2030, mål 11, rätten till tak över huvudet för en rimlig hyra.

Vi i Vänsterpartiet vill inte se marknadshyror vare sig i Stockholm eller resten av Sverige, och vi vet att vi har svenska folket med oss: I undersökningar är mellan 60 och 70 procent emot att de införs. Ändå kan marknadshyror snart bli en verklighet, om Socialdemokraterna, Miljöpartiet och högerpartierna får bestämma. Det är dags att vi säger ifrån!